Chefsjustitieombudsmannen
Mats Melin

Anmälan mot Polismyndigheten i Stockholms län och åklagare vid Åklagarmyndigheten för handläggningen av en förundersökning

Anmälan

I en anmälan till JO, som kom in den 14 april 2005, framförde AA klagomål mot Polismyndigheten i Stockholms län och åklagare vid Åklagarmyndigheten. Av anmälan framgick bl.a. följande. Den 27 april 2003 blev AA överfallen och misshandlad av tre personer vid Gullmarsplans tunnelbanestation i Stockholm. Gärningsmännen greps av vakter på platsen och överlämnades till polisen. Efter förhör släpptes gärningsmännen av åklagaren trots att två av dessa saknade uppehållstillstånd och bostadsadress samt identitetshandlingar.

Utredning

Handlingar i polismyndighetens ärende K103141-03 infordrades och granskades. Av dessa framgick bl.a. följande. Den 27 april 2003 upprättades en polisanmälan om grov misshandel. Enligt anmälan hade tre personer tillfogat AA:s kroppsskada genom att skalla, slå och sparka honom. Gärningsmännen greps på platsen kl.00.40 och infördes därefter till polisstationen i Västberga. I arrestantbladen antecknades att gärningsman BB hade identifierats med postens identitetskort och att denne hade en bostadsadress i Stockholm, att gärningsman CC:s identitet kontrollerats med ”Ej id, LMA-kort” och att bostadsadress saknades samt att gärningsman DD:s identitet inte hade styrkts och att bostadsadress saknades. Enligt uppgift i arrestantbladen var i vart fall BB och CC medborgare i Ecuador. Gripandena anmäldes till kammaråklagaren EE kl. 02.15. Efter förhör med BB beslutade EE kl. 05.50 att denne skulle anhållas. Efter förhör med CC och DD kontaktades kammaråklagaren FF som på morgonen beslutade att de tre misstänkta skulle friges. Ett förnyat förhör med BB hölls den 4 september 2003. Den 20 oktober 2004 anhölls CC och DD i sin utevaro av vice chefsåklagaren GG som misstänkta för grov misshandel och de båda efterlystes.

Ärendet remitterades till polismyndigheten för upplysningar och yttrande över handläggningen av ärendet. Polismyndigheten kom in med ett yttrande jämte upplysningar från chefen för Söderorts polismästardistrikt, polismästaren HH (här utelämnat).

Polismyndigheten

Bakgrund

Den 27 april 2003 klockan 00.15 utsattes AA för en misshandel (K103141-03) på Gullmarsplans tunnelbanestation i Johanneshov. Tre personer greps (kollusionsfara) på platsen som misstänkta för grov misshandel och fördes till polisstationen i Västberga. På platsen hölls förhör med flera vittnen. Klockan 02.15 anmäldes gripandena till kammaråklagare EE.

BB identifierades direkt av avrapporterande polis med postens identitetskort och dataslagningar visade att han var mantalsskriven i Sverige. DD och CC (bror till BB) identifierades med Migrationsverkets LMA-kort av stationsbefälet JJ. Dessa två hade ingen fast bostadsadress i Sverige och var medborgare i Ecuador.

Efter det att anhållningsförhör hållits med BB togs återigen kontakt med kammaråklagare N. som klockan 05.50 anhöll BB. Klockan 08.10 ett anhållningsförhör med CC och klockan 08.32 ett anhållningsförhör med DD. Efter förhören togs förnyad åklagarkontakt klockan 09.25 och kammaråklagare FF beslutade då att samtliga misstänkta skulle friges.

Kriminalinspektör KK utsågs den 30 april 2003 som handläggare i aktuellt ärende. Ytterligare ett förhör har hållits med BB i september 2003 och han har även slutdelgivits utredningen. DD och CC har sedan frigivandet inte kunnat nås av polisen. De anhölls i sin utevaro av vice chefsåklagare GG den 20 oktober 2004 som misstänkta för grov misshandel.

Migrationsverket uppger att beslut om avvisning av DD fattades den 11 oktober 2002. Beslutet om verkställighet överlämnades till Polisen först den 10 februari 2004. Den 4 mars 2003 fattades beslut om avvisning av CC, det beslutet överlämnades till Polisen för verkställighet den 17 april. Detta beslut ska enligt uppgift från tjänsteman på Söderorts polismästardistrikt inte ha blivit synligt i efterlysningssystemet förrän någon dag efter den 27 april 2003.

Förundersökningsledaren, vice chefsåklagare LL beslutade den 11 mars 2005 att ett förundersökningsprotokoll skulle upprättas på befintliga handlingar. Slutdelgivning har, som tidigare angetts, skett i ärendet mot BB och ett förundersökningsprotokoll kommer att överlämnas till Åklagarmyndigheten.

Rättslig reglering

I 23 kap. rättegångsbalken (RB) finns de grundläggande bestämmelserna om förundersökning. Av dessa bestämmelser framgår bl.a. att en förundersökning ska inledas så snart det på grund av angivelse eller annat skäl finns anledning att anta att ett brott som hör under allmänt åtal har förövats (1 §). Ett beslut att inleda förundersökning fattas av polismyndighet eller åklagare. Har förundersökning inletts av polismyndighet och är saken inte av enkel beskaffenhet, ska ledningen av förundersökningen avseende brottet övertas av åklagare, så snart någon skäligen kan misstänkas för brottet (3 § första stycket).

Av 24 kap. 8 § andra stycket RB framgår att om någon gripits enligt 7 § så ska han så snart som möjligt förhöras av en polis eller åklagare. Har åklagaren inte underrättats om frihetsberövandet, ska det skyndsamt anmälas till denne. Åklagaren ska efter förhöret omedelbart besluta om den misstänkte ska anhållas eller om gripandet ska hävas.

Av 1 § andra stycket förundersökningskungörelsen (1947:948, FuK) framgår att undersökningsledaren har ansvar för förundersökningen i dess helhet.

Bedömning

När ett frihetsberövande har anmälts till åklagare så övergår ansvaret för beslutsfattandet av om en person ska anhållas eller friges till åklagaren. Såsom Söderorts polismästardistrikt anger i sitt yttrande är det viktigt att åklagaren innan beslut fattas får del av all tillgänglig information i ärendet. Hur ärendet föredrogs för kammaråklagare EE går idag inte att utröna. Det som är klart är att kammaråklagare EE efter

föredragningen beslutade att de misstänkta skulle friges. Någon möjlighet för polisen att kvarhålla de misstänkta fanns därmed inte.

Söderorts polismästardistrikt noterar att två av de misstänkta frigavs trots att de saknade fast hemvist i Sverige samt att de endast var identifierade med Migrationsverkets LMA-kort. Polismyndigheten är medveten om att LMA-kort inte är att anse som fullgod identitetshandling. Vidare så förnekade samtliga misstänkta brott och av deras förhör kan utläsas att de delvis lämnat olika versioner av händelseförloppet. Även så skiljer sig de misstänktas versioner klart från förhör med vittnen.

Av utredningen framgår att förundersökningen från det att gripandet anmälts till åklagare klockan 02.15 den 27 april 2003 letts av åklagaren. Den polisiära handläggaren har fortlöpande försökt att få tag i de två misstänkta som ”försvunnit” och han har hållit kontakt med förundersökningsledaren bl.a. för att få direktiv.

Polismyndigheten delar Söderorts polismästardistrikts åsikt att ansvaret för frigivandet av de misstänkta åvilar åklagaren. I och med att förundersökningen varit åklagarledd har åklagaren ansvaret för förundersökningen i dess helhet.

Ett diarieblad infordrades från Söderorts åklagarkammare i Stockholm i ärendet dnr 105-1939-03.

Ärendet remitterades därefter till Åklagarmyndigheten för upplysningar och yttrande över handläggningen av ärendet. Åklagarmyndigheten kom in med ett yttrande jämte upplysningar från kammaråklagaren FF och yttrande från chefsåklagaren MM (här utelämnat).

FF

Inledning

Redogörelsen avser ett misshandelsärende som jag under en kortare tid handlade vid en jour söndagen den 27 april 2003. Ärendet är såsom misshandelsfall att bedöma av tämligen vanlig karaktär, i så motto att det ägt rum en sen lördagskväll i anslutning till tunnelbanan, att flera misstänkta förekommer och att målsägandens skador inte blivit alltför allvarliga. Idag har det förflutit väl över två år sedan händelsen vilket, i kombination med att jag haft jourpass vid 37 tillfällen i tiden därefter, torde förklara varför mina minnesbilder av händelsen är något begränsade.

Att bedöma huruvida det föreligger tillräckliga anhållnings- och häktningsskäl är något som åklagaren omedelbart skall ta ställning till efter att s.k. 24:8-förhör ägt rum. Därmed torde det snarare vara regel än undantag att åklagaren vid den aktuella tidpunkten inte har tillgång till ett ”fullständigt” underlag innefattande kompletta uppgifter avseende samtliga faktorer vilka i det enskilda fallet kan vara av betydelse vid bedömningen huruvida anhållnings-/häktningsskäl föreligger. Åklagaren måste således vanligen göra sin bedömning på en föredragning av ett mer eller mindre ofullständigt underlag. Därmed torde det ofta i efterhand när det väl är klarlagt både vilken gärning som ägt rum och omständigheterna kring gärningsmannen vara lätt att ifrågasätta tidigare fattade beslut. Frågan huruvida anhållnings-/häktningsskäl föreligger är som framgått en bedömningsfråga och det bör därmed finnas ett tämligen vitt utrymme för olika bedömningar utan att åklagaren skall riskera att bli kritiserad härför. Däremot bör i de fall presumtionsregeln i 24 kap 1 § andra stycket rättegångsbalken skulle vara tillämplig enligt min uppfattning föreligga ett mer begränsat utrymme för olikartade bedömningar från åklagarens sida.

Minnesbilder av den aktuella föredragningen

Mina minnesbilder är följande. I samband med att jag gick i tjänst kl. 08.00 söndagen den 27 april 2003, såsom varande dagjouråklagare, gick min företrädare, kammaråklagaren EE, och jag tillsammans igenom de ärenden i vilka det fanns frihetsberövade. I förevarande ärende fanns tre frihetsberövade, av vilka en blivit anhållen under natten av EE medan han beträffande de andra två förordnat om 24:8-

förhör utan att detta ännu blivit verkställt. Vid 9-tiden på morgonen kontaktar polismannen NN mig per telefon och anmäler att polisen hållit 24:8-förhör med CC och DD. Eftersom jag inte har någon kännedom om ärendet, utöver vad EE kan ha berättat, ber jag NN att föredra ärendet. Därvid framkommer att de tre gärningsmännen vid tunnelbanestation Gullmarsplan sammanstött med målsäganden, att det av oklar anledning uppstått ett bråk eller meningsutbyte, att målsäganden hamnat på marken och att han där fått motta slag och sparkar av de tre gärningsmännen. Iakttagelserna hade gjorts av vittnen på platsen, av vilka en var väktare, som inte hade någon anknytning till målsäganden eller de misstänkta. Det framkom vidare att målsäganden åsamkats lindriga skador och redan under natten fått lämna sjukhuset. De misstänkta gärningsmännen skulle ha gripits på platsen kort efter att händelsen ägt rum och blivit utpekade av vittnen och det framstod därmed som klart att det var rätt personer som blivit frihetsberövade.

Förelåg oklar identitet?

När det gäller identifieringen av gripna ställer jag regelmässigt frågor till den föredragande polismannen om hur den gått till. Jag kan därför klart utgå ifrån att så skett även beträffande CC och DD. Att gripna personer inte alltid förfogar över någon fullgod identitetshandling är en realitet. Detta gäller i synnerhet personer som vistas i Sverige i egenskap av asylsökande. Ofta har asylsökande ingen annan identitetsliknande handling än LMA-kort att uppvisa. Migrationsministern uppgav så sent som den 4 augusti 2005 i nyhetsprogrammet Aktuellt att 92 procent av de asyl-sökande saknar passhandlingar. I sammanhanget kan nämnas att det enligt lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap inte uppställs något absolut krav på att den sökande skall kunna styrka sin identitet för att kunna förvärva svenskt medborgarskap efter ansökan (naturalisation). Av 12 § andra stycket framgår att det under vissa förutsättningar är tillräckligt att en sökande gör sannolikt att den uppgivna identiteten är riktig. Frågan om en person kunnat identifieras på ett tillfredsställande sätt måste bedömas med utgångspunkt i det enskilda fallet. Båda personerna hade uppgivit fullständigt namn och födelsedatum samt bostadsadress i Stockholmsområdet. Det sistnämnda har jag noterat på respektive tvångsmedelsblankett. Beträffande CC hade även brodern BB uppgivit att han var tillsammans med sin bror CC vid gripandet. Identiteterna och fotografierna skulle dessutom överensstämma med de LMA-kort som de misstänkta uppvisat. Jag fann vid en helhetsbedömning att det inte fanns anledning att ifrågasätta de uppgivna identiteterna och att de misstänkta sålunda var tillfredsställande identifierade.

Förelåg flyktfara?

När det gäller mina överväganden ifråga om huruvida flyktfara förelåg är följande att beakta. Flyktfara är den särskilda häktningsgrund där sambandet mellan brottets svårhet och riskbedömningen är tydligast. Vad jag senare kommer att beröra beträffande kvalificeringen av brottets svårhet har därmed betydelse. En annan faktor som måste tillmätas betydelse är hur lång tid det kan förväntas ta innan förundersökningen är slutförd. Att den misstänkte under utrednings- eller rättegångstiden kommer att vara svår att anträffa om han inte häktas är inte i sig något häktningsskäl (se JO 1983/84, s. 56). CC och DD var som framgått båda asylsökande. De torde därmed ha haft starka önskemål om att få kvarstanna i Sverige. Som asylsökande hade de sin försörjning tryggad av staten genom rätt att få ersättning enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande och de hade båda ordnat eget boende i Stockholmsområdet. Det framkom ingenting särskilt som gjorde att det fanns anledning att ifrågasätta de lämnade adressuppgifterna. Att Migrationsverket redan långt tidigare fattat beslut om avvisning av CC och DD var ingenting
som polismyndigheten hade någon kännedom om eftersom Migrationsverket inte överlämnat besluten om verkställighet till polismyndigheten. Jag utgick ifrån att polismyndigheten hade haft kännedom om avvisningsbesluten om sådana funnits. Idag kan jag inte erinra mig om jag uttryckligen efterfrågat huruvida sådana avvisningsbeslut funnits men håller det för mest troligt. Om jag hade fått kännedom om dessa beslut hade detta varit en faktor som enligt min bedömning förstärkt

graden av flyktfara. Beträffande förundersökningen gjorde jag bedömningen att denna borde kunna slutföras inom några få veckor efter att bl.a. rättsintyg hämtats in. Sammanfattningsvis ansåg jag inte att det förelåg någon beaktansvärd risk för att de misstänkta inom de förväntade tidsramarna skulle avvika eller på annat sätt undandra sig lagföring eller straff.

Förelåg kollusionsfara?

Beträffande kollusionsgrunden gäller att skäl för häktning föreligger om den misstänkte genom att undanröja bevis eller på något annat sätt försvårar sakens utredning. Härmed menas framför allt att den misstänkte avlägsnar spår efter brottet eller förstör eller gömmer föremål, som åtkommits genom brottet eller annars har betydelse för utredningen, eller att han till skada för utredningen påverkar någon som kan lämna upplysning i saken, t ex en medgärningsman eller ett vittne (se Fitger, Rättegångsbalken, 24 kap 1 §, Elektroniska versionen, utskrift s. 4). Vad som i viss mån talade för att kollusionsfara förelåg var att det fanns flera misstänkta och att dessa förnekade gärningen. Mot detta kom, såsom jag minns ärendet, att två av de misstänkta på grund av berusning hade begränsat minne av händelsen på perrongen och att den tredje – BB – vidgick att han utdelat slag mot målsäganden dock under åberopande av nödvärn eftersom han påstod sig först ha blivit angripen av denne. Av avgörande betydelse var emellertid att det funnits flera till synes trovärdiga vittnen till händelseförloppet vilka klart utpekade samtliga tre misstänkta såsom gärningsmän genom att ha slagit och sparkat på den liggande målsägande. Jag bedömde därför att vittnesuppgifterna skulle bli avgörande för att kunna styrka ett åtal mot de misstänkta. Därmed blev detaljeringsgraden på de uppgifter de misstänkta lämnat av mindre betydelse, särskilt med beaktande av att två av dem varit alkoholpåverkade och hade vaga minnesbilder av händelsen.

Sammanfattningsvis ansåg jag inte att det förelåg någon särskilt uttalad kollusionsfara eftersom jag inte bedömde att de misstänkta heller skulle ha möjlighet att påverka målsäganden eller vittnen.

Betydelsen av bedömningen av misshandelsbrottets svårhetsgrad

Vad gäller frågan om kvalificeringen av brottet är följande att säga. Lagbestämmelsen om grov misshandel fick sin nuvarande lydelse från och med den 1 februari 1988. Däri anges att vid bedömningen om ett brott är grovt särskilt skall beaktas om gärningen var livsfarlig eller om gärningsmannen tillfogat svår kroppsskada eller allvarlig sjukdom eller eljest visat särskild hänsynslöshet eller råhet. I den proposition som föregick lagändringen enligt vilken uttrycket ”visat särskild hänsynslöshet eller råhet” ersatte den tidigare skrivningen ”visat synnerlig hänsynslöshet eller råhet”, angavs vissa typsituationer i vilka misshandeln framstår som ett utslag av hänsynslöshet som går vida utöver den hänsynslöshet och aggressivitet som är kännetecknande för våldshandlingar i allmänhet. Så är t.ex. inte sällan fallet när flera misshandlar en annan person eller när det är fråga om sparkar mot den som redan ligger, d.v.s. saknar förmåga att värja sig (se prop. 1987/88:14, s. 31 f.). Likväl framgår av praxis att misshandelsfall där flera personer angripit en person vid en samlad bedömning bedömts vara av normalgraden i de fall skadorna blivit förhållandevis lindriga (se exempelvis RH 1992:69). Utrymmet för att göra en sådan bedömning torde dock ha begränsats genom ett avgörande av Högsta domstolen i juni 2003 (se NJA 2003 s. 229). Sistnämnda avgörande förelåg således inte vid den tidpunkt som här är aktuell.

Den åklagare som tidigare handlade ärendet, EE, anhöll BB såsom på sannolika skäl misstänkt för grov misshandel. Det är för mig okänt huruvida han innan han fattade sitt beslut fick kännedom om omfattningen av målsägandens skador och att denne redan skrivits ut från sjukhuset. Vid den tidpunkt när jag fattade beslut om att frige de tre misstänkta var det enligt min bedömning oklart hur brottet slutligen skulle komma att rubriceras. Jag insåg dock, framförallt med hänsyn till då gällande praxis, att det förelåg ett inte oväsentligt utrymme för att gärningen skulle komma att bedömas såsom misshandel av normalgraden. Denna omständighet vägdes in vid en helhetsbedömning av de särskilda häktningsskälen. I efterhand kan jag nu konstatera

att vice chefsåklagaren LL den 7 juni 2005 valt att åtala BB för misshandel av normalgraden.

Åklagarmyndigheten

Kort om omständigheterna

Natten till söndagen den 27 april 2003 greps tre personer på Gullmarsplans tunnelbanestation i Stockholm misstänkta för grov misshandel. Gripandet anmäldes till jourhavande åklagare varvid denne beordrade att förhör enligt 24 kap 8 § rättegångsbalken (RB) skulle hållas med de gripna. Förhör hölls med en av de gripna BB kl. 04.45. Åklagaren beslutade därefter kl. 05.50 att enligt 24 kap 6 § första stycket RB anhålla på sannolika skäl misstänkt för grov misshandel och angav som särskilt skäl till beslutet att kollusionsfara förelåg. Vad beträffar de två övriga gripna DD och CC kunde inte förhör hållas med dem förrän kl. 08.32 respektive kl. 08.10. Samtliga förhör föredrogs därefter för den jouråklagare, kammaråklagaren FF, som påbörjat jourtjänstgöringen kl. 08.00. FF beslutade att samtliga tre misstänkta skulle friges.

Av arrestantbladen och tvångsmedelsblanketterna framgår att DD och CC var medborgare i Ecuador, att deras identiteter inte var helt styrkta och att de inte hade fasta adresser i Sverige. Det har sedermera kunnat konstateras att Migrationsverket fattat beslut om avvisning beträffande DD den 4 mars 2003 och beträffande CC redan den 11 oktober 2002. Besluten överlämnades dock inte till polisen för verkställighet förrän den 17 april 2003 respektive den 10 februari 2004. Enligt uppgift var inte beslutet om avvisningen av DD ”synligt i efterlysningsregistret” förrän någon dag efter den 27 april 2003.

FF:s beslut att frige den anhållne och de två gripna har nu ifrågasatts.

Yttrande

Den rättsliga regleringen av skäl för anhållande och häktning återfinns bl.a. i 24 kap 1 och 6 § § RB. För anhållande av en misstänkt krävs att det finns skäl för häktning.

Ett beslut om anhållande föregås av en bedömning av såväl brottets svårhetsgrad som de särskilda skäl som krävs för anhållande/häktning.

I förevarande fall gör jag den bedömningen att det med hänsyn till innehållet i anmälan och vittnenas uppgifter fanns sannolika skäl för misstanke om grov misshandel. Med hänsyn till att de misstänktas uppgifter skilde sig från varandra och inte heller överensstämde med de uppgifter som de tre vittnena lämnat, förelåg också enligt min mening kollusionsfara. Enligt min mening fanns även vissa oklarheter i identitetshänseende. Jag anser således att man med fog kunnat göra en annan bedömning av de omständigheter som förelåg vid tidpunkten för åklagarens beslut att försätta de misstänkta på fri fot.

FF gjorde en annan bedömning och han har lämnat en mycket utförlig redogörelse för grunderna för sitt beslut. Vid bedömningsfrågor finns det utrymme för olika ställningstagande utan att man kan påstå att någon av dem är direkt felaktig. Jag finner därför inte skäl att klandra FF:s beslut.

FF har dock framhållit att om han hade fått kännedom om avvisningsbesluten hade det varit en faktor som enligt hans bedömning förstärkt graden av flyktfara.

Det ter sig anmärkningsvärt att besluten om avvisning inte fanns tillgängliga hos polisen den 27 april 2003. Från ett brottsofferperspektiv måste det förefalla besynnerligt att en svensk myndighet beslutat att avvisa personer från landet, medan en annan myndighet saknar kännedom om detta och inte anser att det finns skäl för fortsatt frihetsberövande efter ett våldsbrott. Beslut om avvisning kan överklagas. Det kan därför inte vara på det sättet att häktningsskälen beträffande varje misstänkt alltid påverkas av att det finns ett beslut om avvisning och tolkas så att fortsatt frihetsberövande alltid skall ske. Emellertid är en uppgift om avvisning en sådan viktigt omständighet att det borde finnas rutiner för att polisen alltid är informerad om detta och att handläggande åklagare i förekommande fall också alltid delges den informationen. I förevarande fall ligger det mycket nära till hands att anta att ett

fortsatt frihetsberövande hade skett om åklagaren hade haft alla relevanta uppgifter om de misstänktas personliga förhållanden, däribland omständigheten att två av de tre misstänka skulle avvisas från landet.

Sammantaget synes ett frihetsberövande i det aktuella ärendet ha kunnat tillgodose syftet att säkra utredningen och ett rättegångsförfarande. Efter att de gripna släpptes har utredningen inte kunnat komma vidare. Avsevärd tid har förflutit medan man eftersökt de två frisläppta. Åklagare beslutade sedermera att anhålla dem i deras utevaro. Åtal är numera väckt mot BB för misshandel. Att åtal inte väckts tidigare synes bero på att man i det längsta avvaktat verkställighet av beslutet om anhållande i utevaro.

Bedömning

Det kan inledningsvis konstateras att även om både polismyndigheten och Åklagarmyndigheten har anmodats att yttra sig över handläggningen av det aktuella ärendet har myndigheterna i sina remissvar i princip endast behandlat kammaråklagaren FF:s beslut den 27 april 2003 att frige de tre misstänkta personerna.

Jag kommer därför först att beröra denna fråga något. Enligt 24 kap. 8 § rättegångsbalken (RB) skall en person som gripits så snart som möjligt efter gripandet förhöras av en polisman eller en åklagare och frihetsberövandet skall skyndsamt anmälas till åklagaren om denne inte redan har underrättats om åtgärden. Efter förhöret skall åklagaren omedelbart besluta om den misstänkte skall anhållas eller friges. En sådan fråga är av den arten att den ger visst utrymme för olika, var för sig godtagbara bedömningar. Även om jag delar Åklagarmyndighetens uppfattning att man med fog hade kunnat göra en annan bedömning av de omständigheter som förelåg vid tidpunkten för FF:s beslut att försätta de misstänkta på fri fot, kan jag inte påstå att hans beslut låg utanför ramen för vad som får betraktas som godtagbart.

Utredningen ger sedan vid handen att efter FF:s beslut att frige de tre misstänkte personerna dröjde det drygt fyra månader innan BB hördes igen den 4 september 2003, och de två andra försvann utan att polisen lyckades få tag på dem. Först den 20 oktober 2004 anhölls de båda i sin utevaro som misstänkta för grov misshandel, varefter de efterlystes. Den 7 juni 2005 väcktes åtal mot BB för misshandel, och den 14 februari 2006 dömdes han av Stockholms tingsrätt för detta brott till två månaders fängelse. Enligt uppgift har BB överklagat domen till Svea hovrätt, och de båda andra misstänkta har fortfarande inte påträffats.

Det har i ärendet inte helt klarlagts varför det dröjde ca ett och ett halvt år innan de försvunna personerna anhölls i sin utevaro och efterlystes samt varför det tog ytterligare drygt sju månader innan åtal väcktes mot BB. Enligt min mening är det inte meningsfullt att utreda den frågan ytterligare. Polismyndigheten har dock anfört att handläggaren ”fortlöpande försökt att få tag i de två misstänkta som 'försvunnit'”. Det har emellertid inte närmare specificerats vilka åtgärder som vidtogs för att påträffa de försvunna innan anhållningsbeslutet fattades. Av en utredningsanteckning i polisens akt framgår dock att handläggaren i vart fall i maj 2004 kontaktade Migrationsverket m.fl. för att på så sätt försöka få reda på var de båda misstänkta uppehöll sig men utan resultat, att handläggaren samma månad

skickade en promemoria till åklagaren för vidare direktiv samt att han sedan talade med åklagaren i slutet av augusti och i slutet av september men att denne då ännu inte hade hunnit titta igenom ärendet. Åklagarmyndigheten har anfört att det faktum att åtal inte väcktes tidigare synes bero på att man i det längsta avvaktade verkställighet av beslutet om anhållande i utevaro.

Enligt min mening borde åklagaren tidigare ha kunnat fatta beslut om anhållande i de misstänktas utevaro. Åtalet mot BB förefaller också kunna ha väckts tidigare än vad som nu kom att bli fallet. Jag anser därför att utredningen inte har bedrivits i överensstämmelse med det skyndsamhetskrav som fastlagts i 23 kap. 4 § andra stycket rättegångsbalken.

Vad som kommit fram i övrigt föranleder inte någon åtgärd eller något uttalande från min sida.

Ärendet avslutas.